

PETER L. BERGER: POZVÁNÍ DO SOCIOLOGIE

Hlavní osa knihy: Co je to sociologie?

1. individuální zábava
2. forma vědomí
 - a. **člověk ve společnosti**
 - b. **společnost v člověku**
 - c. **společnost jako drama**
3. sociologické vědomí a etika
4. sociologie jako humanitní disciplína
5. sociologie a změna paradigmatu

SKYFOLDING ČETBY

Sociologické perspektivy – Člověk ve společnosti, Společnost v člověku, Společnost jako drama (s. 73–152)

Rada:

1. Pokuste se porozumět všem příkladům v daných kapitolách a najít jejich společný význam.
2. Pokuste se přijít na to, jaké je hlavní poslání, jestliže vezmete v úvahu všechny tři kapitoly.

a. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI – „SPOLEČNOST JAKO VĚZENÍ“

hlavní pojmy:

- sociální role
- sociální kontrola
- stratifikace
- instituce
- identita

Jaký je vztah mezi sociální rolí, sociální kontrolou a stratifikací? Co je produktem procesu, v něm hrajeme určité role, jsme okolím kontrolováni a zařazováni na určitou úroveň? Jakou roli v tom hrají instituce?

b. SPOLEČNOST V ČLOVĚKU – „SPOLEČNOST JAKO LOUTKOVÉ DIVADLO“

hlavní pojmy:

- sociální role
- přijímání role druhého
- přijímání rolí druhých jako utváření vlastního já
- udržování identity
- sociologie vědění
- referenční skupina

Jak se postupně buduje představa vlastního já? Jakou roli v tom hraje tzv. „zobecněný druhý“? (Jak byste „laickými“, byť již poučenými slovy vysvětlili roli „zobecněného druhého“?) Které další procesy jsou důležité v procesu utváření já? Co je to identita? Jak se identita udržuje?

c. SPOLEČNOST JAKO DRAMA –

„SPOLEČNOST JAKO DIVADLO S OTEVŘENÝM KONCEM“

hlavní pojmy:

- věda (pozitivismus x svoboda)
- překonání „samozřejmého světa“
- charizma a rutinizace (Weber)
- pletihra (*ploy*) a její vztah k sociálním rolím
- extáze jako únik ze sociální rutiny
- hra (*homo ludens*)

Proč je těžké, aby věda popsala svobodný akt? Proč je nutné, aby součástí světa byl i svobodný akt? Jaký je vztah mezi sociálními rolemi a etikou? Co znamená, že nejsme schopni žít ve světě, který je naprosto svobodný? Co vnáší do sociálně strukturovaného světa hra a extáze (definovaná ve smyslu „čin, který překračuje sociální rutinu“)?

BERGER A FOUCAULT

Co je to norma?

Jak norma ovlivňuje vztahy mezi aktéry (pacient – doktor / vězeň – dozorce / žák – učitel / volič – zvolený politik)?

Jak norma ovlivňuje sebepojetí a identitu jedince?

Jak byste přečtené kapitoly Dějin šílenství převyprávěli Bergerovým „jazykem“?